

v Ljubljani oziroma v Mariboru temeljito študira vprašanje, kako posebno prodajo vina in sadja združnim potom organizirati. Kadar bo načrt dobro pripravljen ter zrel, zlasti podana finančna podlaga, tedaj stopimo na plan in bo v večjem slogu organizirati prodajo vina in sadja. Treba pa bo še mnogo poučevalnega dela med ljudstvom. Nikdar pa ne bomo to izkoriščali v strankarske namene kot liberalci; katerim se je to korenito ponesrečilo. Kmet ima zopet nov dokaz v rokah, koliko so vredne sladke besede liberalne stranke in njenih agitatorjev.

Končno kličemo liberalcem po tej velikanski blamaži: dober tek!

Državni zbor.

Poljsko-nemška večina se krči in maje, Bienenrothova vlada je v nevarnosti.

Slovenski klub je po svojem načelniku dr. Šusteršiču vložil nujni predlog, v katerem se zahteva, naj se po določenih nove ustave zabrani, da bi ravno kar ustanovljena ogrska banka v Sarajevu smela prevzeti odvezo kmetov. To je namreč skupni finančni minister Burian banki že dovolil ter ji dal take predpise, da bi na odruški način sicer odvezala kmete iz rok bosanskih veleposestnikov (begi in age), a jih spravila popolnoma v odvisnost madžarskega kapitala. Naša vlada je vedela in privolila v to Burianovo usodopolno dejanje, za to pa se protivi predlogu dr. Šusteršiča, ki zahteva, da odvezo kmetov prevzame javen deželni zavod.

Izvajanja dr. Šusteršiča in dr. Kreka so imela tak utis na celo zbornico, da se je soglasno sklenilo, naj se dr. Šusteršičev predlog takoj obravnava. V isti stvari je predlagal češki poslanec Kalina grajo naši vladi. Potrebne dvestojinske večine sicer ta predlog ni dobil, pač pa nadpolovično. Opozicija je torej imela večino in vsled tega je bilo gotovo, da dobi dr. Šusteršičev predlog večino. Predlagali so torej slovenski poslanci konec razprave. Pri glasovanju o tej zahtevi zadnji petek dne 4. t. m. pa so nemški poslanci s kričanjem onemogočili glasovanje ter nasilno razbili zasedanje. Vedeli so, da imajo manjšino.

V torek dne 8. junija se je med opozicijo in poljsko-nemško večino nadaljeval. Žal, da Plojeva struja dela slovenski opoziciji težave ter tako daje pogum nemškim strankam.

Poslanec Pišek je vložil 3. junija nujni predlog za občine St. Ilj in Mislinje, katerim je 25. maja toča in hudournje polje celo vničila in občinske moste ter ceste voda odnesla in poškodovala.

Gospod komercialni svetnik in državni poslanec Povše je referiral dne 5. junija v poljedelskem odseku državne zbornice o raznih predlogih, za povzdigo živinoreje, o prodaji taiste, o zboljšanju travnikov, pašnikov i. dr. Po eno in pol ure trajajoči debati se je sklenilo z precejšnjo večino, da se naj dovolijo potrebne denarne svote v svrhu izvršitve melioracijskih del, nakup in poraba umetnih gnojil, zboljšavo domačih plemen z dobrimi svežokrvnimi drugimi plemeni. Sklenilo se je tudi proti glasom socialnih demokratov, in žal tudi nekaterih agrarnih poslancev, da se naj zabrani vsak uvoz tuje živine in mesa od taiste. Socialni demokrati so zahtevali zopet odprtje vseh mej, češ saj že vojna nevarnost zahteva tajni uvoz živine. Trdijo tudi da imamo domače živine dovolj. Ti ljudje nimajo pojma o življenju in delovanju ljudstva na deželi. Vseled pomanjkanja delavcev je vsak posestnik že mnogo bolj primoran iskati dohodkov pri živinoreji, to tembolj ker pre mnogokrat drugih niti nima. Ako se odprejo meje sosednih držav, četudi samo za uvoz mesa, potem je vsaka druga akcija za povzdigo živinoreje brezpomembna, ker pri nižani ceni ne bo nikdo v stanu se nadalje z živinorejo pečati.

Poslanec dr. Korošec je vložil nujni predlog za pogorlee v Zatočičah, župnija Sv. Janž na Dravskem polju.

Isti poslanec je nujno predlagal odpis davkov in državno podporo za po toči poškodovane v rogaškem okraju (Kostivnica) in kozjanskem okraju (Imeno in Verače).

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 3. junija: Na Ruskem so odkrili zaroto proti carju. Zaprli so več oseb. — Laški kralj bo meseca avgusta obiskal angleškega kralja. — V Kalabriji je bil zopet hud, 35 minut trajajoč potres. — V Argentini je velika suša. — V Petrogradu se je pojavila sibirski, takozvana bubonska kuga. Nekaj oseb je zbolelo tudi za kolero. — Na postaji Rotenki (Rusija) je napadla vlak četa roparjev, ubila načelnika in uplenila 1000 rubljev, ter pobegnili.

Dne 4. junija: V Makedoniji se zopet oživlja vataško gibanje. V Skoplju je zbranih 300 dobro oboroženih mož. — Prestolonaslednik kupi grad Lehenberg na Tirolskem. — V Glasgowu na Angleškem stavka 100.000 rudarjev. — Na Finskem je proglašen ruski, kot uradni jezik. — Na Španskem se dogajajo veliki volilni izgredi. V Maradalu je 2000 republikanskih volilcev napadlo magistrat in se je vojaštvu po hudem boju posrečilo izgnati pregančnike.

Dne 5. junija: Na Francoškem vlada strašanska zmeda. Socialistični ministri delajo z najhujšimi nasilji ter goljufajo, kar se da. Žalostna demokratska vlada. — V Plznu na Češkem je obolelo 50 topničarjev; 23 so jih oddali v bolnišnico. Jedli so krompirjevo salato, ki je bila čez noč v

bakreni posodi. — Tudi na Ruskem vladajo lepe razmere. Pod vlado Stolypina je bilo v Sibirijo pregnanih 74.000 ljudi brez vsake preiskave. — Angleški kralj letos ne pride v češke toplice. — V Španiji se je združilo 200.000 kmetov in najemnikov, ki so se izjavili, da hočejo voditi boj proti veleposestvu in političnemu avtokratstvu do skrajnosti.

Dne 6. junija: Prihodnji teden sprejme cesar Kōšūta in Andrassy-ja v avdienci. Vzrok je spor v ogrskem državnem zboru. — Stavka francoskih pomorščakov je končala s porazom stavkujočih. — Bolgarski car Ferdinand se je večeraj mudil na Reki. Prišel je obiskat svojo teto, nadvojvodinjo Klotildo. — Na Lipskem se vrši od 12. do 18. septembra kongres socijalne demokracije. — Francoski ministerski predsednik pride meseca julija v Karlovevare na Češko in bo ostal ondi 4 tedne.

Dne 7. junija: Iz Petrograda uradno poročajo, da je bilo do večeraj 12 novih slučajev kolere. — Proti mladokršemu poslancu Pavličku je uvedena od drž. pravdnštva preiskava radi krive prisega. — V Krakovu je udarila strela v smodnišnico in jo vržala Razneslo se je 15.000 kg. smodnika.

POZOR!

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnem Slovincem“.

Kolekujte vsako pismo z obmejnem kolkom!

Zahtevajte po gostilnah računske listke S. K. S. Z. v korist obmejnemu skladu.

Razne novice.

Iz sodne službe. V pokoj je stopil sodnik g. Ivan Petrovič. V Mariboru je deloval kot sodnik 15 let.

Osebnost. V četrtek se je mudil pri našem škofu ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Iz učiteljske službe. G. Leopold Viher, učitelj v Dobju je nastavljen na ljudski šoli v Skaloh. Stalno je upokojen učitelj Andrej Simončič v Čmureku.

Za S. K. S. Z. so poslali: Ivan Cesar, podobar v Mozirju 10 K; Anton Krašovec v Podčetrniku nabral 6 K 50 vin.

Za „Društveni dom“ v St. Ilju: Izid šaljive pošte v Slivnici pri Celju 4 K. Društva, posnemajte!

Slovenski deželni poslanci so pri zadnjem posvetovanju sklenili, vplivati v Gradcu na to, da se že letos upeljeje jesenske šolske počitnice.

Obletnico ustanovitve Zveze slov. mladeničev smo obhajali pretečeni torek. Ako pogledamo v delovanje tega društva, vidimo, da je res lepo napredovalo in mu to v najobilnejši meri želimo tudi za prihodnje.

Popravek. V zadnji številki se nam je v notici: Letošnji novomašniki vrnila neljuba pomota: Pravilno se glasi tako le: Kren Franc iz St. Ilja in Rampre Franc iz Stoprc.

Mladeniška organizacija na Kranjskem vrlo napreduje. Na Ježici se je vršil nedavno mladeniški shod, na katerem so govorili župnik Zabret, gg. Podlesnik in Terseglav. — V Žireh je ondotni „Orli“ dobil novo zastavo, ki se je slovesno blagoslovila ob veliki navzočnosti občinstva in bratskih telovadnih odsekov. Lepe so bile prireditve mladeničev v Vipavi na binkoštno nedeljo in na Krki na pondeljek. — Pri nas je življenje, liberalcem pa rade volje prepuščamo poulične pretepeče in razne pijančke. V nedeljo, dne 13. junija se vrši v Račečih pri Zidanem mostu shod, katerega prirede slovenski katoliški telovadci „Orli“. Tako se naše gibanje v vseh krajih lepo razširja.

Protialkoholni kongres se vrši v nedeljo, dne 4. ulija t. l. v Ljubljani v hotelu „Union“. Na vsporedu so razna važna vprašanja, kakor: Vpliv alkohola na človeško telo, vzgoja in treznost, alkoholizem in zanemarjena mladina, alkoholizem in narodno gospodarstvo, alkoholizem in jetka, alkoholizem in blaznost itd. Zvečer je v „Unionu“ brezalkoholna veselica.

Plojev upliv. Poslanec ima toliko upliva, kolikor ima ljudi za sabo. Vlada danes dobro ve, da je Ploj na Spodnjem štajerskem pri volitvah brez zaupanja; to vedo tudi vsi njegovi tovariši. Druge reči se dajo še popraviti; izgubljenega zaupanja pa ne moreš ne kupiti, ne izsiliti. Brez zaupanja pri ljudstvu pomenja v državnem zboru brez upliva. On lahko govori v imenu svojih hlapcev, če jih kaj ima, v imenu svojega lista, v imenu štajerskih Slovincov, niti iz svojega okraja, pa nima več te pravice.

Odličen zavod za slepce v Gradcu sprejme z dnem 15. sept. 1908 vse slepe, 4-12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico štajerske; pravtako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto malenkost; ako pa je prosilčevu ubožstvo dokazano, tedaj ga vsprejme štajerski „Odličen zavod za slepce v Gradcu“ brezplačno. Podučnje se tu vse predmete ljudskih šol, vspešno se goji petje in godba kakor tudi ročna dela, kakršna zamere izvrševati slepec samostojno. Slovenske gojence se poučuje v slovenščini. Prošnje na tukajšnje ravnateljstvo zavoda naj se oddaše najpozneje do konca julija. Pridenejo naj se sledeči listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list ter zdravniško spričevalo, ki naj priča da je otrok slep ter da je vsposoben za pouk in vzgojo.

Vojaški dopusti za časa žetve. Poveljstvo tretjega voja je določilo za letošnji pri pešpolkih, gorskih in trdnjarskih topničarjih in trenu tritedenski dopust za časa žetve.

O tem času se ne vrše nikake orožne vaje niti kako vežbanje. Pri konjenici, poljskih topničarjih in tehničnih oddelkih pa se vežbanje nadaljuje in le če razmere dopuščajo, odpuste nekaternike na tritedenski dopust. Letošnje vojaške vaje se zaključijo 11. septembra.

Sodna imenovanja. Naše slovensko uradništvo je po veliki večini liberalno in za to ima neomajeno zaupanje v Ploja. Samo njega informira, samo do njega se obrača za pomoč. In mi vidimo, da je vsled tega vedno več Nemcev v naših uradih. Zdaj je prišel Wenedikter v Celje!

Naše bodoče naloge. N. L. je v zadnji številki prinesel pod tem naslovom uvodni članek, v katerem na dolgo in široko razlaga, kaj bodo nerodni strankarji sedaj storili, ko so pri deželnozborskih volitvah tako lepo propadli. Največ svojih „duševnih“ sil bodo posvetili organizaciji napredne mladine in k temu pišejo: „Iztrgati moramo mladino iz krempljev Marijinih družb in mladeniških zvez“, to se razume tako: Iztrgati moramo iz mladih src vse poštene čuvstva, vse versko prepričanje in jih navdati z duhom svobode t. j. tistim duhom ki človeka smatra neodvisnega od Boga in vesti, kot potomeca živali kateremu se tudi ni treba brigati za samozatajevanje in čednost kojega edini cilj je uživanje. S tem hočejo ti osrečevalci naroda istega versko, narodno, gospodarsko in socialno uničiti. Da to preprečimo, nam je potreba od naše strani še intenzivnejšega dela. Naša mladina ne bo in ne sme postati nikdar žrtev liberalne brezvestnosti, to bodi naša naloga, katere naj vsak rodoljub na deželi in v mestu posveti vse svoje skrbi in moči.

Lepa olika. Naprednega „Narodnega lista“ zadnja številka se zopet sveti same olike in resnice. Poleg na dolgo in široko razpravljajočih lažajivih dopisov o naših somišljenikih, se svetijo še posebne besedne ovetke: prase, farovski nadutosti, najslabši material (volilci K. Z.) i. t. d., ki posebno pričajo o izobrazbi njegovih urednikov. Res lep kmečki list, ki imenuje kmete — najslabši material, za liberalce samo takrat dober, ko jim gre za glasove, drugače ga ne poznajo. Zato pa proč z liberalnim časopisjem.

Kaka razlika. Da se naši slovenski fantje res korenjaki, nam dokazujejo tudi naborne številke. V Münzschlagu na „Gorjem štaj.“ je od 736 k naboru poklicanih bilo potrjenih 85. Pri nas pa nam vzamejo nad polovico. Za slovenski narod je to gotovo častno, a za kmečki stan je hudo, ki mu pobere najboljše delavce.

Zadružna zveza v Celju izgubiva dan za dnem članico za članico in se je število članic že kar skrčilo na polovico. Med članicami, katere še ima, pa raste število onih, katere vodijo posilinenoci. — Tinje, Prevalje, Loče so že v nemčurskih rokah. Prevalje po zaslugi Narodnih strankarjev Jošta in Stiblerja. Posojilnici v Šikolah načeljuje posilinenec, ki je oddal tri glasove za Nemce pri volitvah v ptujski okrajni zastop, pri posojilnicah v Framu, Poljčanah itd. so v načelstvu narodni nasprotniki odločilni faktorji. Slava tako napredujejo liberalni Zad. zvezi, katere pomaga zidati nemški most do Adrije potom gospodarskega dela!

Liberalna Zadružna zveza v Celju, katere odborniki so: dr. Božič, dr. Kukovec, dr. Ploj, dr. Treo in druge liberalne glave, bo prešla kmalu v roke naših narodnih nasprotnikov. Slovenske posojilnice izstopajo, preostale pa prehajajo v roke nemških strankarjev. (To so sadovi političnega gospodarskega dela, kaj ne, g. Jošt?)

Heil Allddeutschland! je zaklical o buršovskem pohodu v Celju dr. Ambroschitz. O tem niti ne govorimo, da je moža, ki je vzkliknil te besede, rodila slovenska mati. To je navsezadnje njegova zasebna stvar. Toda ta mož je uradni vođa celjskega magistrata in kot tak tudi plačan s slovenskim denarjem. Ljudi, ki so klicali: živio kralj Peter! imajo že cele mesece v preiskovalnem zaporu v Zagrebu in jih bodo obsodili. Ljudje pa, ki kličejo: heil Allddeutschland, hodijo s predrzno povzdignjeno glavo po ulicah in živijo od avstrijskega davčnega denarja. Ali si nista ta dva klica bistveno sorodna? Na eni strani velesrbstvo, na drugi strani velenemstvo, stvar pa je ista: razpad in razdelitev Avstrije. Samo merilo pravice je drugačno: na eni strani ječa in kazen, na drugi strani čast in dobro plačana služba. In vendar smo dolžni odločilnim faktorjem dati v resen preudarek, ali ni velenemstvo veliko večje nevarnosti za Avstrijo kot velesrbstvo.

Liberalci pri delu. Celjski liberalni zadrugarji so pripustili, da je prešla slovenska koroška posojilnica v Prevaljah v nemškutarske roke. Kaj še je celjskim liberalcem sveto, ako jim že tudi narodnost ni več.

Agenti za „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ iščejo celjski liberalci. Presneto slabo jim mora presti za naročnike, da hočejo po tej nenavadni poti pridobivati naročnike. Saj je pa tudi umevno, da nihče ne mara tako surovih in lažljivih listov. Kmetje, če pride tak agent za liberalno časopisje k vam, pokažite mu vrata!

Hribar — obsejen. V nedeljo dne 6. junija se je vršil v Ljubljani v „Unionu“ shod S. L. S., na katerem je deželni odbornik dr. Lampe popolnoma razkril dejanje liberalcev v liberalno-nemški zvezi. Ko so liberalci videli, da si Slov. ljud. Stranka pridobiva med ljudstvom vedno več in več somišljenikov, so se zbal, da bi res kaj ne prišlo do tega, da bi se liberalce poslalo v penzijo. V krepkem delu S. L. S. so imeli res takega sovražnika. Da se to prepreči, je treba uničiti S. L. S. in ker so bili sami preslabi, so se zvezali z — Nemci proti lastnim bratom. Naredili so pisмено pogodbo z Nemci, v kateri se zavezujejo eden drugega v raznih okrajih podpirati proti katoliški slovenski stranki. Na čelu te cele zadeve je stal ljubljanski župan Hribar. Ko se mu je pred časom očitalo, da je podpisal pogodbo z Nemci, je izjavil, da tega nikdar